آذربایجان دموقرات فرقه‌سی مرکزی قومیته‌سینین اورغانی
نمره ٦۱ (۳٥۰) ایکنجی دوره

بو روزنامه هیئت تحریره واسطه‌سیله اداره اولونور
اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی مرکزی قومیته بناسیندا

آذربایجان

۱شنبه ۲٦ آبان ۱۳۲٥
تك نمره ۱۰ شاهی

آبونه	ایللیك	۱۲۰ ریال
٦	آیلیغی	٦٥ »
۳	»	۳٥ »
۱	»	۱۲ »

ارتجاعی فعالیتلر شدتله‌نیر

ملت پرده دالیسیندا گیزلنمیش دشمنلرین تانی‌ییر

صون موفقیت آزادیخواهلار ایله اولاجاقدر

اشیتدیگیمیزه گوره انتخابات یاخینلاشدیقجا مرتجع لرین فعالیتی شدتله‌نیر، بئله‌لیکله آزادلیق ماسقاسیله ئورتولمیش قیافه‌لر حقیقی گورکملری ایله گورسنیر و ملت بونی میدانا دوشموش آزادیخواهلیق ادعاسینده اولانلاری تانی‌ییر.

ارتجاعی عنصرلر بئله‌لیکله آزادیخواهلاری داها آرتیق دوشوندیرمکه و ئوز صفلرینی محکم‌لندیرمکه وادار ائدیرلر. آزادیخواهلار بو کیمی تشبثلرین حسابین لاپ اولده‌ن ایتمیش و ان چتین لحظه‌لرده امتحان وئرمیشلر. آنجاق ایندی مرتجعلرین گوستردیکلری جنایتلی عمللر اونلارین صلاحلارینا ده‌ییل و بوتون ایران خلقلرینین نفرتلرین اویاداجاقدر.

طهراندان گلن خبرلره گوره مرتجعلرین طرفیندن چوقلی رسوایچی عمللر ظاهره چیخمیش و قویون دونی گئیمیش قوردلار کارگرلرین ترور ائدیلمه‌سی ایچون یئنی تشبثلره میدانا آتیلمیشلار. بو ارتجاعین ال-ایاق چالماسینی اثبات ایتدیکده آزادیخواهلاری رحمسیز بیر مبارزه‌یه دعوت ائدیر.

طهران ارتجاعی روزنامه لرین تحریکلری ملتی بیر پارا آداملارا، داها آرتیق ظلم ایتمکله برابر اونلار ایله حسابلاشماق و حقیقتی دوشونمك مجبوریتینده قویور.

بو کیمی روزنامه‌لرین انتشاراتینین و اونلاردا چاپ اولونان گراوورلرین خرجلری ارتجاعی دایره‌لرین دستوری اوزه‌رینده انجام تاپیر. اونلار معین منبعلرده‌ن ئوزلرینه ده‌ن آلاراق ملتین عمومی فکرلرینی قاتیشدیرماق ایچون مرتجع مقاملارین لازملی مساعدت و یاردیملاریندان بئله کناردا قالمامیشلار.

دولت تشکیلاتی هیچ اولماسا ظاهر صورتی حفظ ایتمك ایچون ده اولار - اولارین بوجور اوتاندیریجی ایشلره مانع اولدیغی صورتده خلقی داها آرتیق نفرت ایتمكدن ساخلایابیلر.

قزوین ده کارگرلر اتحادیه‌سینین قاپوسین باغلامیش، جنوب‌دا، تهراندا و باشقا قطعه‌لرده ده دموقراتیق تشکیلاتلارین باره‌سینده آغیر سیخینتی‌لار عمله گتیرمیشلر، بئله‌لیکله رضاخان دوره‌سین دیریلتمك خیالیندا اولانلار ئوز پیس نیت‌لرینی حیاته کئچیرمك ایسته‌ییرلر، لاکن رضاخان دیکتاتورلیغینین سرگذشتی بو کیمی آداملار ایچون بویوك بیر عبرت درسی اولمالیدیر، رضاخان دستگاهی نئجه بیر لحظه‌ده پوچ اولوب کولی گویه سوورولدیگی کیمی او دستگاهی یئنی‌دن دیریلتمك و ساخلاماق خیالیندا اولانلاردا بو طبیعی و دانیلماز حقیقتی دوشونملی‌درلر.

ایران خلقلری ایللر بویو ئوز حقوقلاریندان محروم اولمیش و ایاق آلتیندا گئتمیشلر ساده ایندی ئوزلرینه حکومت ایتمگه لایق درلر، ایندی داها خائنلره حکومت ایتمك و خلقین امید ائوی اولان ملی مجلسه ده سوخولماغا امکان وئرمه‌یه‌جکلر. مرتجعلرین تشبثلری بیزه صون دفعه اولاراق دوشوندیریر که، قوردتدان چوبان چیخماز

ژاپونیادا

ژاپونیادا اولان متفقلرین شورا هیئتی دونن جلسه تشکیل ویرمیشدر. بو اجلاسدا سوومت اتفاقی نماینده‌سی ژاپون اداره‌لرینین تصفیه اولماقلارینی ایره‌لی سورمیشدر سوومت نماینده‌سی دیمشدر اداره‌لرده لازمی قدر تصفیه اولمور همان مرتجع عنصرلر ینه‌ایش اوسته‌درلر ژاپون مجلسینده همان اولکی مرتجعلر واردرلار. ژاپون شوراسینداکی سوومت اتفاقی نماینده‌سی قید ایتمیشدر که اداره‌لرده‌جدی صورتده تصفیه ایشی عملی اولمالیدر.

فریدون ابراهیمی

صلح اوغروندا

-٦-

نه ایچون قونفرانس ایکی آی یاریم دوام ایتدی ؟

پاریس صلح قونفرانسی ۲۹ ژوئیه دن ۱٥ اوقتوبره قدر یعنی ایکی آی یاریم دوام ایتدی اما قونفرانس تشکیل اولونان زمان سیاسی و مطبوعاتی محافلده خیال ایدیردیلر که قونفرانسین دوره‌سی ماقزیموم بیر آیدان آرتیق دوام ایتمیه‌جکدر. چونکه بش مغلوب دولتلر ایله باغلاناجاق صلح مقاوله‌لری بویوك زحمتلردن صونرا ٤ خارجی ایشلر وزیرلری قونفرانسلاریندا تهیه اولونموش و بونا بناءً اساسی مسئله‌لر حل ایدیلمیش در، لاکن صلح لایحه‌لری انتشار تاپدیقدان صونرا معلوم اولدی که، بعضی مسئله‌لر قطعی صورتده حل ایدیلمیش‌لرسه‌ده بیر نئچه اهمیتلی مسئله‌لر تمامیله حل ایدیلمه‌میش و ٤ خارجی ایشلر وزیرلری قونفرانسلاریندا بو مسئله‌لر حقینده توافق نظر حاصل اولمامیشدر. ٤ بویوك دولتلرین خارجی سیاستلری‌نین اساسی ماهیتیله علاقه‌دار اولاراق بو مسئله‌لر صلح قونفرانسی‌نین آرتیق اهمیته مالك اولان قسمتلرینی تشکیل ایتمیش و دیمك اولار که قونفرانسین ایشلری بو محور اوستونده جریان تاپمیشدر.

اونا گوره بو یادداشتلار دا من قونفرانسدان اول حل اولونان و قونفرانسین صلاحیتدار کمیسیونلاریندا و عمومی اجلاسلاریندا قبول ایدیلن موضوعلار باره‌سینده یوق بلکه بویوك دولتلرین خارجی سیاستلرینده و صلح قونفرانسی‌نین عمومی جریانیندا اساس یئر دوتان مسئله‌لر حقینده دانیشمالی‌یام.

عین زماندا بو نکته‌نی قید ایتمك لازمدر که دورت بویوك دولتلرین خارجی سیاستلرین رهبرلیك ایده‌ن اساسی عامل‌لری بیلمه‌دن و تانیمادان بو مسئله‌لری دوشونمك اولماز.

محاربه‌دن صونرا، محاربه دوره‌سینده بویوك متفق دولتلری نهائی غلبه‌یه رهبرلیك ایده‌ن محکم وسیخی مناسبتلرده بعضی تغییرات تاپیلمیش و بو تغییرات بعضی اختلاف نظرلره منتهی اولموشدر. صلح قونفرانسی تشکیل اولمادان اول یا صلح قونفرانسی‌نین فعالیته باشلادیغی زمان وخصوصیله آوغوست آیینین عرضینده (٤ خارجی ایشلر وزیرلرینین اجلاسینه قدر) بیر عده محاربه دلال‌لری، آلدادیجی غربی دموقراتیا پرده‌سی دالیندا فعالیت ایده‌ن و بین‌المللی کارتل‌لر یا تروستلر نقشه‌لرین اجرا ایده‌ن کهنه دیپلوماتلار، بو اختلاف نظرلردن استفاده ایده‌رك صلح ایشلرینی « تورپیاژ » ایتمك مقصدینده ایدیلر. اونا گوره لازم گوروره‌م صلح قونفرانسی‌نین اساسی مسئله‌لرینه اشاره ایتمك دن اول اوخوجولاری صلح لایحه‌لرین تهیه ایده‌ن ٤ بویوك دولتلرین خارجی سیاستلریله آشنا ایده‌م.

احمد ـ احمد

مهاجرلر مسئله‌سی

بیرلشمیش ملتلر اجلاسینی مشغول ایتمیش اولان مهم مسئله لردن بیری‌ده « مهاجر » لر مسئله سی در.

بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتی بو - مسئله یه یتیشمك و اونون حقینده کافی بیر قرار آلماق ایچون « ٤ نمره لی قومیته » آدیندا بیر قومیسیون مأمور ایتمیشدر.

چونکه اوروپادا، ایکنجی جهان محاربه‌سینین تحول‌لری نتیجه‌سینده میلیونلارجا ئوز یوردلاری و ئولکه‌لریندن اوزاق دا یاشایان مهاجرلر واردرلار.

بو مهاجرلرین بیر عده‌سی محاربه نتیجه‌سینده عمله گلن ارضی تغییرات اثرینده سرگردان اولدیقلاری کیمی بونلارین مهم عده‌سی ده سیاسی لحاظدان و شرقی اوروپا ئولکه‌لرینده عمله گلمیش اولان دموقراتیك تحول‌لر اثرینده مهاجر حالی آلمیشلاردر.

بو ایکنجی عده، محاربه زمانی آلمانلار ایله همکارلیق ایده‌ن و ئوز وطنداشلارینا و وطن لرینه خیانت گوستره‌ن عنصرلردن عبارتدرلر.

قالانی ٤ نجی صحیفه‌ده

ووکس هیئت اداره‌سی صدری کمنوفین آقای صفوته تلغرافی

سوومت اتفاقیله مدنی علاقه ساخلایان ایران جمعیتینین آذربایجان شعبه‌سی صدری آقای صفوت.

بویوك اوقتیابر سوسیالیست انقلابینین ۲۹ نجی ایل دونومی مناسبتیله تبریکینیزه ئوز آدیمدان و ووکس اداره هیئتی آدیندان تشکر ایدیرم. آرزو ایدیره‌مکه گله‌جکده ایکی ملتین آراسندا اولان دوستلیق و مدنی علاقه داها دا محکم و گنیش اولسون

ووکس هیئت اداره‌سی صدری ولادیمیر کمنوف

سوومت اتفاقیله مدنی علاقه ساخلایان ایران جمعیتینین فعال عضولریندن خانم مریم فیروز سوومت اتفاقندا بوزگون مسافرت ایتدیکدن صونرا تهرانا قایتمیشدر. مدنی علاقه جمعیتینین آذربایجان مرکزی شعبه‌سینین دعوتی اوزره خانم مریم فیروز آبان آیینین ۲۱ نده تبریزه گلمیشدر. مریم خانم تبریزده نهضتیمیز نتیجه‌سینده خلقمیزین یاراتدیغی مدنی و سایر یئنی تاسیس ایدیلمیش مؤسسه‌لره تماشا ایده‌رك ئوز احساساتینی بیلدیرمیشدر. مریم خانم فیروز آبان آیینین ۲۳ نده سوومت اتفاقی خانملارینین طرز حیاتی و ترقیاتی حقینده مدنی علاقه جمعیتینین خانملار سه‌قسیونینین مدنیت ایوینده تشکیل ایدیلمیش جلسه‌سینده معروضه ایتمیشدر. آبان آیینین ۲٤ نده ایسه مدنیت ایوینین بویوك سالونیندا سوومت اتفاقی خاطره‌لری حقینده تبریز ضیالیلاری و مختلف طبقه‌لرین نماینده‌لری قارشیسیندا جالب توجه معروضه ایتمیش و اونون معروضه‌سی دفعه‌لرله آلقشلانمیشدر.

مریم خانم فیروزین ایسته‌ر خانملار سه‌قسیونیندا و ایسته‌رسه ده عمومی یغنجاقدا سویله‌دیگی نطقین خلاصه‌سینی درج ایدیریك.

مریم خانم فیروزین مدنیت ایوینده خانم‌لار سه‌قسیونندا ایتدیگی معروضه‌نین خلاصه‌سی

شورا خانملاری

بویوك لنین ئوز عقیده و آرزوسینی خانملارا راجع بئله بیان ایتمیشدر.

هر بیر خانم اگر آشپز اولسا دا لازمدور ئوز مملکتینی اداره ایتمك ایچون معلومات صاحبی اولسون یعنی هر خانم هر مقامدا اولورسا اولسون، حتی اوجاق باشیندا دا اولساگرك بیر اندازه سیاسی و علمی معلوماتی اولسون که ئوز ملتینین سرنوشتینده دخالت ایده بیلمگه قادر اولسون.

قالانی ٤ نجی صحیفه‌ده

باکو رادیوسیندان

جناب اللیوت روزولتین موسقوایا گلمه‌سی.

آمریقانین مرحوم پریزدنتی روزولتین اوغلی اجتماعی خادم جناب اللیوت روزولت ئوز خانمی فه ئیل ایله بیرلیکده نویابرین ۱۲ سینده موسقوایا گلمیشدر.

گلنلری موسقوا طیاره میدانیندا خارجی ئولکه‌لرله عموم اتفاق مدنی رابطه جمعیتی‌نین مسئول نماینده لری قارشیلامیشلار.

• • •

سوومت تلگراف آژانسی نیت تکذیبی رویتر آژانسی « تایمس » روزنامه‌سی واشینقتون مخبرینین وئردیگی معلوماتا اساسلاناراق بیله بیر خبر یاییر که، گویا واشینقتون دا معلوم اولدوغونا گوره قوزه‌یا، منچوریا سرحدینده اولان و بو یاخینلاردا قومیندان قوشونلاری طرفیندن دوتولان آندوم شهرینی آلتی سوومت طیاره‌سی بومبالایبمیش.

سوومت تلگراف آژانسی بونی بیلدیرمکه وکیل ایدیلمیشدر که، همین خبر باشدان آیاغا بهتانچی بیر خبر در.

داخلی خبرلر

شفقت باجیلاری ایچون درس قلاسی

تبریز شهر قومیته سینین ۲ نجی محله فرقه قومیته سینده ایگیرمی نفر شفقت باجیلارینین شرکتیله مخصوص درس قلاسی تشکیل ویریلمیشدر.

مراغا خبرلری

مراغه‌دن خبر ویریلدیگینه گوره مراغه شهرینده موسیقی دسته‌سی تشکیل تاپمیشدر بو مناسبتله مراغه‌ده شهرین مختلف طبقه‌لرینین شرکتیله طنطنه‌لی یغنجاق تشکیل اولوب و یغنجاقدا ئولکه‌میزده موسیقی‌نین ترقیسی و ایله ده اهمیتی باره‌سینده صحبت اولدیقدان صونرا یئنی تشکیل اولموش، ارکستر طرفیندن کنسرت ویریلمیشدر. کنسرت تماشاچیلارین درین علاقه‌لریله قارشیلانمیشدر.

مراغه اطراف کندلریندن اولان ملك‌کندی محالیندا بیر صحیه اداره‌سی دایر اولوب و کندلیلرین لازمی احتیاجلارینی تامین ایتمكدن ئوتری ایشه باشلامیشدر. هابئله مراغه‌مدنیت ایوینده سوومت ئولکه‌سینده اولان کند تصرفاتی سرگیسی آچیلمیشدر. خلق شوق و هوسله بو سرگی‌یه تماشا ایدیرلر،

بقیه‌سی ۲ نجی صحیفه‌ده

دنیا خبرلری

آذربایجان رادیوسندان

بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتیندا

دونن بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتینین سیاسی کمیته‌سی جلسه تشکیل ویریب و وتو حقی باره‌سینده دانیشیق آپارمیشدر سوومت اتفاقی نماینده‌سی مسیو ویشینسکی وتو حقیندن دفاع ایتمیشدر،

دورت خارجی ایشلر وزیرلرینین جلسه‌سی

٤ بویوك دولتلر خارجی ایشلر وزیرلری دونن گئجه بیر جلسه تشکیل ویریب و تریست توپراقینین پلیس مسئله‌سی حقینده مذاکره آپارمیشلار.

چه‌ویرەن : رضا آذری

تاریخی رسام «سوریقوف»

« خانم موروزوفا» آدلی گنیش و بویوك تابلودا ، (۱۸۸۷ نجی ایل) سوریقوف‌بنده‌ده روس تاریخینی تصویر ایده‌رك، ایکی مخالف مذهبی دسته‌نین مراقلی اختلاف و مبارزه سینی گوسترمکده در. مذهب علیهنه‌نهضت ایده‌ن، دموقراتیك‌وملی جنبه‌سی‌اولان، خلقدن بیر عده سینی جالاندیریب ، حاکم طبقه‌نین منافعینی محافظه ایده‌ن دولتی مذهب رسومنین طرفدارلاریلا مبارزه آپاریرلار.

اصل و نسب‌دن چار دربارینا مربوط و یاخین اولان‌فئودوسیا موروزوفا آدلی بیر نفر خانم، دولتین حمایت ایتدیکی کلیسا حکومتی علیهینه و حتی بو کلیسا حکومتی‌نین دموقراسی جنبه‌یه مالك اولان قدیم مذهب صاحب‌لرینی داغی تکفیر ایتدیکی حالدا ، قورخوسیز و واهمه‌سیز قیام ایتدی. بو واقعه روسیه‌نین ۱۷ نجی عصرده‌کی تاریخیندن اقتباس اولونموش وبیر بویوك‌ملی نهضت ایله مربوطیتی واردر.

دین وسیله‌سیله مالك‌لرحکومتی‌نین اساسلانماسی مقابلینده ، ئوز حقیقی حقوقینی مدافعه ایتمك ایسته‌ین ملتین چالیشدیغی سیرالاردا ایدی. پروتستان مذهبلی، خانم موروزوفانین قیافه‌سی رسامین توجهینی جلب ایتدیکیندن تابلونون اورتاسیندا اونا یئر وئریمیش‌در.

سوروتمه (قاری‌چوخ) قیشی‌اوزون مملکت لرده قار اوزرینده گیده‌ن تکرسیز بیر نوع آرابا . مترجم) اوزرینده بو خانمی حبسه‌آپاردیقلاری تابلونی ایکی گوشه‌سیندن ایکی‌یه تقسیم ایتمیش‌در.

قارا لباسلار ئورتن، ظریف‌وقشنك سیمایه مالك اولان بوخانمین گوزەل و نجیب‌قیافه‌سی رسامین نظرینی جلب ایدیر. سوروتمه نین اطرافینی احاطه ایده‌ن هیکل‌لرین قیافه‌لری‌ده، خانمین قیافه‌سیندن نظری جلب ایتمك‌ده‌دالی ده‌گیل‌در. سوریقوف نقل‌ایتمیش که:

چونکه خانمی احاطه ایده‌ن‌اشخاصین صورتلری ، اونا کولگه سالیب گوروتمه‌سینه مانع اولماسینلار دیه چوخ زحمتلر ایله خانمین صورتینی چکمکه موفق اولموش‌در.

بواشخاصین صورتلرینه‌داخی رسام طرفیندن گوستریلن علاقه خانمین صورتینه ویریلن اهمیتدن‌آز دگیلدر.

۳

سوریقوفدان ئوتری تاریخ،افرادین خصوصی مقدراتیندان عبارت دگیلدر، اوناگوره بو رسام ایچون شخصیت‌لر کفایت ایتمه‌میشدر. سوریقوف دیمیش که : « تاریخی آداملارین‌اقداماتینی و ایشلرینی ملتی نظره آلمامیش‌درك ایدیب آنلاماق منیم ایچون ممکن دگیلدر. من گرك او اقدامات‌دا، او ایشلرده خلقین نه کیمی تاثیرایتدیگینی آنلامالی‌یام.» بو جهتدندر که،تاریخده بدبخت لیکه محکوم اولان خانم موروزوفا ، ملت منافعی نین حامی‌سی صفتینی، خلقین غفلتنین ویولدان‌آزماسینین آشکار نشانه‌سی عنوانینی‌داشیدیغیندان و عین زماندا ئوز حقوقی‌نین مدافعه سینده ثابت قدم و آغیر اشکنجه‌لره محکوم اولدیغیندان ، سوریقوفین توجهینی جلب ایتمیشدر.

تاریخی تابلو لار تهیه ایتمکدن ئوتری رسامین وظیفه سی بوندان عبارتدرکه : نظره آلینان حادثه لرده شرکت‌ایده‌ن اشخاصی رساملیق‌وسیله‌لریله ترسیم‌ومجسم ایتسین. سوریقوف موروزوفانین هیکلینی ترسیم ایتمکله بیر تاریخی حادثه‌نی بو قادینین قیافه‌سینده توبلاییب مجسم ایتمیش و عین زماندا ، باشقا آداملارین دا مقدراتی بحرانینی او نون هیکلینده گوسترمیشدر. بونا گوره بوتابلودا، تاریخی حادثه خیالی شکیلده جلوه‌لنمه‌میش بلکه طبیعی صورت‌ده گورسنمکده‌در.

بورسامدان ئوتری تاریخی حقیقت بوندان‌عبارت‌در که ، ئوزتابلوسیندا ، اودوره‌یه ، او ایامه مخصوص اولان ، خصوصی معنوی حیاتی یعنی قهرمانلیق ، فدالی‌لیك‌و ثابت قدملیگی اولدیغی کیمی حقیقته‌مطابق اولاراق نشان ویرمیشدر.

او ایامدا خلق هیچ بیر حقوقه مالك دگیلدی ، لاکین هیئت جامعه‌نین رشدو نمو ایتمه‌سی ، خلقی حرکته گتیرمك ایچون بیر اجتماعی قوه‌ایدی.

«سحرو تتیندە تشانچیلارین‌ئولدیریلمه‌سی» آدلی تابلودا ، «خانم موروزوفا» نین تابلوسیندا اولدیغی کیمی سوریقوف ملتی قوتلی ، گوزەل و شجاعتلی گوسترمکده‌در، ملت ئوز حقیقی حقوقینی مدافعه ایتمکدن ئوتری ، غیر حقیقی و اشتباهلی یول‌لارلا گیتمیش واونون عادلانه‌مخالفت

۱ نجی صحیفه‌دن بقیه

خوی خبرلری

خوی‌شهرینده ولایتی فرقه قومیته‌سنین تبلیغات شعبه‌سنین فعالیتیله شهرین

واعتراضلاری دوزگون اولمایان یول‌لارلا گیتدیگینه گوره تاریخ اونی یعنی ملتی اودوره‌لرده موفقیت سیز لیکه محکوم ایتمیش در . بوندان علاوه ملت سوریقوفون تابلوسیندا ، خلقین اوره‌گینی سیزلاتماقدان ئوتری محزون وغمناك گوستریلمه‌میش بلکه خلقین قهرمانلاری همیشه اواشخاصدان عبارتدور که ، اونلارین‌هر بیرینین‌صفت‌لرینی جانلاندیرماقلا ملتین قوت و قدرتینی نظرلرده مجسم ایدیر . سوریقوفون بوائرلرینده قطعی‌صورتده رسامین رابطه‌سی روسیه‌نین معاصر اجتماعی حیاتیله بیرلیکده منعکس اولماقدادر . ملتین گوزەللیکینی ، قدرت وقوتینی فقط بیررسام درك ایده‌بیله‌ر که ، ئوز عمرینده اجتماعی حیات دا بو قوه‌نین‌ظهورینی گورموش یعنی ملتین قدرت و قوتی اجتماعی محیطی دگیشدیره‌ن وعصرین‌مقدراتنی تعیین وحل ایده‌ن دوره ده یاشامیش اولسون . حتی سوریقوف ایله معاصر اولان رساملار بیله ئوز اثرلرینده ، ملتین چکدیگی زحمت ومشقتلرینی ، حکومتلرین ظلم و تجاوزلرینی و انقلابی اولمایان اشخاصین تبعیدلرینی نشان ویردیکلری حالدا سوریقوف اندازه‌سینده ملتین قدرت و قوتینی مجسم ایدیب گوستره‌بیلمه‌میشلردر . آوروپا وروسیه رساملاری فقط ملتین بدبختلیکینی ، یوخسوللیغینی ومظلومیتینی درك ایده‌بیلدیکلری‌وقت ملتین حیاتینا مربوط اولان مسئله‌لری ترسیم وتجسم ایته‌بیلمه‌دیلر . لاکین سوریقوف‌ئوز اثرلرینده‌محیطی اولدیغی کیمی کاملا گوسترمیش یعنی یالنیز ادراکات و احساساتی دەگیل بلکه ملتین اهمیت و موفقیتینی درك ایتمه‌سی آشکار اولور . البته بوصورتده هم ملتین مشقت و زحمتی ، همده ملتین مظفر اولماق ایچون لازم‌اولان عامل لری و استعدادی و هم ده یاشامیش ایچون ئوز حقوقینی اله گتیره‌بیلمه سی میدانا چیخیر .

سوریقوف باشقالارین عکسینه اولاراق ، تاریخی وقعه‌لری و اونلارین دائمی تغییراتینی درك ایتمکده چوخ حساس و فهیملی در .

داخلی خبرلر

کناربنده‌کی تازه کند محله‌سینده یئنی بیر مدرسه تشکیل وئریلیب وایندیه‌دك ۸۰ نفر محصل قبول ایدیب‌درس وئرمکه باشلامیشدر. بو مدرسه‌نین آدی بیرایلك‌مکتبی قویولموشدر. خوی بلدیه اداره‌سینین جدیتی نتیجه‌سینده آبان آیینین ۲۳ ندن باشلایاراق خوی شهرینده چوره‌ك، سنگك واواش‌قیمتی آشاغی گیتمیشدر. انباردار واحتکارچی چوره‌كچیلر جزالاندیریلار. خلق بو باره ده فرقه‌میزین رهبرلیك لریندن درین ممنونیت‌لر گوستریرلر.

تبریزین ارك کوچه‌سی آسفالت ایدیلیر

ارك کوچه‌سنین آسفالت‌ایدیلمه‌سی چوق سرعتله دوام ایتمکده‌در.

زنجاندا

زنجاندان خبر وئریلیر که آبان آیینین ۲۱ نده زنجان ارانی مدرسه‌سی سالونوندا بویوك بیر ییغینجاق تشکیل اولوب اورادا خوزستان کارگرلرینین نماینده‌لری دانیشمیشلار.

سلماسدا

سلماسدان گلن خبره گوره سلماسدا خلق قوشونلاری‌نین موسیقی دسته لری خلقه مدنی خدمت ایدیرلر بئله‌کی بوموسیقی دسته سی طرفیندن شهر اداره‌سی سالونوندا اهالی‌ایچون بیر عالی نمایش ،مجانی اولاراق تماشایه قویولوب و حاضر اولانلارین تشکرلریله آلقیشلانمیشدر .

فوتبال مسابقه سی

جمعه گونی آیین ۲۴ ینده حربی اورتا مکتب میدانیندا آزاد تبریز سیمرغ تیمیله‌خلق قوشونلاری‌تیمی آراسیندا فوتبال مسابقه سی اولموشدر . مسابقه‌نین بیرینجی قسمتینده سیمرغ‌تیمی ایکی غول ووروموش ایکنجی قسمتده خلق قوشونلاری تیمی اوچ‌غول ووروب مسابقه‌نی خلق قوشونلاری تیمی نفعینه قورتارمیشلار .

آستارا کندلرینده معارفه گوستریلن رغبت

فرقه‌میزین دائمی جدیتیله آستارا کندلریندن‌لوندویل — بوین — شوندا، چوله عباس‌آباد کندلرینده اهالی طرفیندن یئنی مدرسه‌لر تاسیس و کندلی بالالاری‌سه‌وینجیله‌درسه باشلامیشلاردر

اهر محالیندان کلیبرده

فرقه‌میزین مساعدتی وبخشدارلیق اداره‌سینین نقدی یاردیمیله کلیبر قصبه‌سی کوچه‌لرینین تعمیر و تسطیحینه باشلانمیشدر

تبریز شهر قومیته‌سنین ۶نجی محله‌قومیته‌سینده

آیین ۲٤ ینده ٦ نجی محله قومیته‌سینین آقتورال هیئتی طرفیندن محله قومیته‌سینین ئوز سالونیندا ٤ پرده‌لی آقا کریم خان‌اردبیلی قومیدیاسی موقع تماشایه‌قویولموش وتماشاچیلار طرفیندن چوخ حرارتله استقبال اولوندیقندان دفعه‌لرله آلقیشلانمیشدر.

واسمینج اهالی‌سینین همتی

تبریزده باقرخان خیابانیندا‌سالارملی باقرخان آدینا تیکیلمکده اورتا مکتب بناسی ایچون واسمینجین همتلی اهالیسی (۱۰۷۳) تومن نقدا هدیه ایتمیشلاردر .

یئر تربنمه

جمعه گونی آخشام ساعت ۲۲ - ۷ دقیقه و ۲۲ - ۲۷ دقیقه ده تبریزده ایکی دفعه یئر تربنمه اوز وئرمیشدر. ایکنجی تربنمه نسبتاشدتلی اولموشدر. لاکن هیچ بیر خسارت و صدمه وارد ایتمه‌میشدر .

ایش و زحمت اداره سینده

۲۵٫۸٫۹ تاریخیندن ۲۵٫۸٫۲۰ تاریخینه قدر ۲۰۱ نفر ایشچی ، ایش و زحمت اداره‌سی طرفیندن مختلف ایشلره گوندریلمیشدر .

بلدیه محکمه‌سنده

آیین ۱۲ سیندن - ۱۸ ینه قدر بلدیه محکمه‌سی طرفیندن بلدیه مقرراتیندان تخلف ایده‌نلردن ٤۲ نفر نقدی جریمه وئرمکه محکوم ایدیلمیشلر در .

بوستان آوا ایله قره چمن آراسینداکی کورپی

بوستان‌آوا ایله - قره چمن‌آراسینداکی اوچ دره‌لر کورپی‌سی‌آذربایجان یول اداره‌سی طرفیندن یئنی‌دن تیکیلیب تمام اولدیغیندان ماشینلار عبور ایتمکه باشلامیشدر.

سرد صحرا محالینداکی کندلرده تجدد

سرده‌ری محلی قومیته‌سینین جدیتی اثرینده سرد صحرا کندلرینده معارف و عمرانا دوغری بویوك قدملر گوتوریلمکده در :

۱ - اسفهلان وزینجه‌ناب کندلرینده بیر آلتی قلاسلی مکتب بناسی انشا اولونوب‌وبو یاخینلاردا اورادا

بقیه‌سی ۳ نجی صحیفه‌ده

گی دوموپاسان

ئولی قادین

(۳)

من بولینی آرایان بیر کورا بنزه‌ییردیم .

دمیر بارماقلیقلاری و ئولوشگه‌میش گل‌لری ایاقلیر و بلەرماقلاریمی خاچلارین اوزه‌رینده دولاندیراراق یازیلاری‌اوخوردیم الله نه قدر قورخولی گئجه ایدی ، اونی تاپا بیلمیردیم .

آیدا یوخ‌ایدی ، ایکی صف قبرلرین آراسیندا ، دار خیابانلارین آراسیندا قورخی، قورخونج بیر قورخی منی یاخالامیشدی . هرطرفده قبر ایدی و قبر ! هربئر قبرایله دولموش ایدی . صاغیم ، سولوم ، قاباغیم و دالیم هر یئر قبر ایله دولی‌ایدی! اونلارین بیرینین اوزه‌رینده اوتوردیم ، چونکه داها یئریمگه قادردگلدیم . دیزلریم یئریمك قدرتینی الدن‌ویرمیشدی قلبیمین دوگونمه سینین سسینی ایشیدیردیم . باشقا سس لرده ایشیدیردیم . بو نه ایدی ؟ مبهم و آنلاشیلماز بیر سس ایدی . بو سس هارادان گلیردی ؟ قارانلیغین آراسیندان ، منیم هالی اولموش کلله‌مدن یوخسا انسان نعش‌لری و سرلرله دولی یئرین آلتیندان می گلیردی . ئوز اطرافیما باخیردیم . اورادا نه‌قدر اوتوردیغیمی بیلمیرم . قورخودان شیل اولموش و قورخودان کئفلنمیش ، زوزوا چکمکه و ئولومه حاضرلانمیش‌ایدیم :

بیردن بیره ، اوزه‌رینده اوتوردیغیم مرمر داشین تربندیگینی ظن ایتدیم ، الله بیل‌که اونی آلتدان قوزاییردیلار .

آتیلاراق ئوزومی باشقا بیر قبرین اوزه‌رینه آتدیم . من اوزه‌رینده اوتوردیغیم داشین قالخدیغینی گوردوم ! اولون بوسبوتون دوزلمه سینی گوردوم ؛ داش دوز دوردی و بیر ئولی آشکار گوروندی . بو بیر اسکلت ایدی و داشی بارالانمیش کوره گینین گوجی‌ایله یئره آشیردی . گوروردوم ، گئجه‌اولدیغی حالدا چوخ گوزەل گوروردوم . خاچین اوزه‌رینده آشاغیداکی یازینی اوخویا بیلدیم :

«بورا ۵۱ یاشیندا ئولموش « ژاك دوایوان » ین یاتاغی در . او ئوز قوهوم‌لارین سوه‌ن ، تمیز و یاخشی‌آدام‌ایدی ؛ ووجدان راحتلیگی‌ایله آللاهین رحمتینه قوووشدی .»

بو زمان ؛ ئولی‌دن ئوز قبری اوزه‌رینده یازیلمیش یازینی اوخوردی . صونرا یئرده بیر داش گوتوردی ، بیراوجی ایتی و کیچیك داشی . و بوتون دقت ایله یازیلاری محو ایتمکه باشلادی .

بوتون یازیلاری سیلدی ، چوموش گوزلری ایله اونلارا باخاراق ، بیر اوجی یانیق کبریت‌ایله دیوارلار اوزه‌رینه یازیلدیغی کیمی ، ئوز چیگنی سوموگی ایله :

« بورا ۵۱ یاشلاریندا ئولن « ژاك دوئیوان » ین قبری‌در . او ئوزسختگیرلیگی اثرینده ، آتاسینین مالینا وارث اولماق ایچون اونی ئولدوردی . ئوز آروادینی اینجیتدی . ئوز اوشاقلارینا شکنجه‌وئردی قونشولارینی آلداتدی ، باشاردیغجا اوغورلاردی و بدبخت ئولدی .» جمله‌لرینی یازدی .

یازدیقدان صونرا حرکت سیز دوراراق یازدیغی‌خطه باخماغا باشلادی . باشیمی دوندەریرکن ؛ بوتون ئولولرین قبردن چیخدیقلارینی گوردوم . اونلار هامیسی حقیقتی یازماق اوزره قوهوم لاری طرفیندن یازیلمیش یالانچی سوزلری سیلیردیلر .

من ، آداملارین هامیسینی ، بوتون بو : یاخشی‌آتالارین ، وفالی قادینلارین ، فداکار اولادلارین ، عفتلی قیزلارین ، خیرخواه تاجرلرین و خلاصه هامینی کینه آرایان ، ناپاك ، یالانچی ، آرا وورشدوران ئوز یاخشی قوهوم‌لارینین‌جلادی وکیچیکلی ایمیش‌لر . هامیسی اوغورلیق ایدیب ، باشقا لارینی آلدادیب ، بوتون اوتاندیریجی عمل‌لری اجرا ایدیب و بوتون پیس ایشلره مرتکب اولموشلار .

اونلار هامیسی بیر دقیقه‌ده ، بیرتیجی حقیقتی ، آجی‌ومقدس حقیقتی ، یئر اوزوتون آداملارینین‌سنچه‌دیکلری- یابیلمه‌دیکلرینی ادعا ایتدیکلری — حقیقتی ئوز دائمی اوتوراقلارینین آستانه‌سی اوزرینه یازیردیلار .

منیم فکریمه گلدی که « او » دا بو حقیقتی قبرینین‌اوزرینه نقش ایتمه‌لی در . او زمان قورخمادان یاری آچیق تابوتلارین ، نعش‌لرین و اسکلتلرین‌آراسیندان قاچاراق اونا دوغرو گیدیردیم و اونی تاپاجاغیما یقین ایتمیشدیم .

اوزاقدان ، قبرایله ئورتولموش اوزونی گورمه‌دن تانیدیم . نئچه دقیقه قاباق اوزه‌رینده : « او سه‌ودی ، سویلدی و ئولدی » جمله‌سی یازیلمیش مرمر خاچین اوستونده :

« ئوز سه‌وگیلیسینه خیانت ایتمك ایچون گیتدیگی بیرگون ، یاغیش اثرینده « اونا سویوق‌دگدی و ئولدی»

جمله‌سینی اوخودوم .

گون آغاریرکن ، بیر قبرین کناریندا هوش سیز اولاراق تاپیلدیغیمی سانیرام .

صون

چه‌ویرەن : احمد — احمد

داخلی خبرلر

۲ نجی صفحه‌دن بقیه

تدریس باشلاناجاقدر .

۲ - خوجا دیزه کندینده فرقه‌میزین عضولریندن اولان افتخاری معلم‌لر ، گوندوز کندین اوشاقلارینا گیجه ده بویوک یاشلیلارینا درس ویرمکده‌دیرلر .

۳ - آخماقایا کندی اهالی‌سینین همتیله کندده یئنی بیر حمام تیکیلمیشدر

٤ - کوجووار کندی اهالی‌سینین اوزلری اوز کندلرینین کوچه‌لرینی داش ایله فرش ایتمکه باشلامیشلار و عین زماندا ایکی قلاصلی بیر سوادلاندیرما قورسی تاسیس اولونوب فرقه‌میز عضولری طرفیندن درس و تعلیم وئریلمکده‌در

۱۰ نجی محله فرقه قومیته‌سینده

آبان آیینین ۲۱ نده تبریز شهر قومیته‌سینین ۱۰ نجی محله فرقه قومیته‌سینده سوادسیز فرقه عضولری ایچون دایر اولموش بیرنجی درس کلاسلارینین امتحانلاری باشلانیب موفقیتله قورتارمیشدر هابئله تبریز شهر قومیته‌سینین ۲ نجی محله فرقه قومیته‌سینده سوادسیزلار ایچون بیر باشقا درس کلاسی دایر اولموشدر

مراغه

مراغه‌دن گلن خبره گوره مراغه‌ده دولت تیاتری بناسینین تیکیلمه‌سی سرعتله ایره‌لی گئدیر بو بنانین قابریلماسیندان اوتری هر گون ۲۰۰ نفر عمله و بنا ایشله‌مکده‌در .

تهراندا نشر اولان روزنامه‌لر

تهراندا نشر اولان روزنامه‌لر بویوک سوسیالیست اوقتیابر انقلابی‌نین ۲۹ نجی ایل دونومینی شادلیقلا قارشیلاییب و بونون ایچون مخصوص نمره‌لر چیقارمیشلار او جمله‌دن رهبر ظفر - ایران‌ما - جبهه روزنامه‌لری بو بویوک انقلابین شرفینه مراقلی مقاله‌لر یازیب و سووت سوسیالیست خلق لرینین داهی رهبرلریندن اولان لنین استالین مولوتوفین عکس‌لرینی گراور ایتمشلر . عموم اتفاق قومونیست فرقه‌سینین کاتبی ژدانوفین بویوک اوقتیابر انقلابینین ۲۹ نجی ایل‌دونومی مناسبتیله سویله‌دیگی نطقین ترجمه‌سی رهبر روزنامه‌سینده درج اولونموشدر جبهه روزنامه‌سی ۱٤ آبان تاریخلی نمره‌سینین باش مقاله‌سینی اوقتیابر انقلابی عنوانینه مخصوص یازیب هابئله باشقا روزنامه‌لرده اوز مخصوص نمره‌لرینده بو انقلابین نه اولدوغی اونون دنیائی اهمیتی و بشریت عالمینه باغیشلادیغی فایدالی نتیجه‌لری قید ایتمشلر ایران‌ما روزنامه‌سی بویوک سوسیالیست اوقتیابر انقلابینین ۲۹ نجی ایل دونومینه گوره مراقلی مقاله‌لر یازیب و سووت اولکه‌لرینین ۱٦ جمهوریت رئیس‌لرینین عکس‌لرین چاپ ایله‌میشدر. عمومیتله تهران روزنامه‌لری‌خصوصیله آزادیخواه روزنامه‌لر بو بایرامی نهایت صمیمیتله قارشیلاییب و ایران خلقی نین‌سووت خلق‌لرینه و سووت اتفاقی دولتینه نسبت دریت دوستلیق علاقه‌لرینی گوسترمیشلر.

***

تهراندا نشر اولان‌داد روزنامه‌سی ۱٤ آبان تاریخلی ۸۷۸ نجی نمره‌سینده باش وزیر آقای قوام‌السلطنه‌نین داخله وزارتینه گونده‌ردیگی مکتوبی یازمشدر . بو مکتوبدا قید ایدیلمشدر که آذر آیینین ۱٦ سیندا ایرانت مجلس شوری‌سینین سئچکیلری باشلاناجاقدر .

***

رهبر روزنامه‌سی ۲۱ آبان ۱۳۲۵ تاریخلی ۸۵۹ نجی نمره‌سینده ایران توده فرقه‌سینین مجلس شوری سئچکیلری ایچون ویردیگی کاندیدلرین بیر نئچه‌سینین آدینی یازمیشدر بونلار بو شخصلردن عبارتدرلر

دکتر رضا رادمنش - نورالدین الموتی - علی امیرخیزی - دکتر محمد بهرامی - دکتر فریدون کشاورز ایرج اسکندری - عبدالصمد کامبخش پروین گنابادی - اردشیر آوانسیان دکتر جودت - خلیل ملکی - دکتر کیانوری - دکتر مرتضی یزدی - رضا روستا - احمد قاسمی - ضیاءالموتی عبدالحسین نوشین - علی کباری - تقی فداکار - شهاب فردوس - عبدالصاحب صفائی - دکتر حسن شهیدی - دکتر وکیلی - علی‌اصغر معینیان - استادان علی آذری - ابونصر عضد - مهدی هاشم نجفی .

***

رهبر روزنامه‌سی ۲۰ آبان تاریخلی ۸۵۱ نجی نمره‌سینده ایران توده فرقه‌سینین مرکزی قلوبندا اولان جشن یئغینجاقنین تفصیلینی یازمیشدر . بو جشن دنیا دموقرات جوانلارینین اتحادیه‌سینین تشکیلی‌نین ۲ نجی ایل دونومی مناسبتیله تشکیل اولموشدر . جشن‌ده ایران توده جوانلارینین رهبری آقای دکتر رادمنش دنیا جوانلارینین صلح اوغروندا آپاردیقلاری مبارزه‌لرینی و بو مبارزه‌نین اهمیتنی شرح ویرمشلر . صونرا آقای دکتر کشاورز توده حزبینین مرکزی قومیته‌سی طرفیندن بو بایرامی بوتون جوانلارا تبریك ایتمشلر یئغینجاقین صونندا حاضر اولانلار ایچون مراقلی نمایش تماشایه قویولموشدر .

خلق مثللری

بخیل کیشی

بیر بخیل کیشی بیر گون بیر آز پنیر آلیب ایوده بیرقابین ایچینه قویوب محکم باغلار و اوشاقلارینا تاپیشیرار که هر گاه چوره‌ك یئمك ایسته سیز چوره گینیزی او قابین اوستنه سورتوب یئیین که پنیر قورتارماسین . .

بیر گون کیشی ایوین قاپیسین باغلاییب و بیر قفل وورار ، اوشاقلار آچالیب چوره‌ك یمك ایستر لر اوز چوره‌ك لرین گتیریب قابویا سورتوب یئه‌رلر ، اتفاقا کیشی گلیب بونلاری بو حالدا گوره‌ر باشلار بونلاری وورماغا که لا اقل بیردفعه یاوان یئیین همیشه یاوا تلیفلان که چوره‌ك یئمزلر .

***

بیر گون بیر دده و بالااوغلی ایله بیر کاسه آش ایچمك ایچون بیرقاشق لاری وارایدی ، دده دیه‌ر که ، اوغول قیرخ قاشق - قیرخ قاشق ایچك . آتا اوتوز دوققوز قاشق ایچمیشدی که آش قورتاردی اوغلان آغلاماغا باشلادی ، آتاسی دیدی که اوغول نیه آغلا بیر سان قوی نن آغلاییم کـه بیر قاشق دا اسکیك اولدی .

ظالم پادشاه

بیر ظالم پادشاه واریدی که رعیتینه چوخ ظلم ایده‌ردی ، بیر گون بیر عمارت دوزه‌لتدیرمك ایستر اونون بالچیقین شیشه ایله قاریشیق ایلتدیره‌ر و نوبه‌ایله شهرین اهلیندن بو بالچیقی ایاق لاماغا آپارارلار ، بیر گون نوبه بیر قیزین ایوینه یتیشر که ، او قیزین هیچ کسی یوخیدی ، او قیز بزه‌نیب بالچیق آیاقلاماغا گئده‌ر کن یولدان کچن لر بو قیزین گویچك لیگینین تماشاسینا دورارلار بو سوز شاهین قولاغینا چاتیب شاه بو قیزی گورمکدن اوتری گلر بو گلن موقع قیز اوزون محکم دوتار شاه عصبانی اولوب دییر کـه بس بونلار دان نیه اوزون دوتمـا یسان ، ولی منی گورجکین اوزونی دوتدین ؟ قیز دییر بونلار کیشی دگیللر ، هر گاه اولسایدیلار هره‌سی بیر اووچ توپراق آتمـاقـلا سنی تورپـاق آلتینـدا قویاردیلار .

جماعت غیرتـه گلیب و شاهی اولدوروب جانلارین ظلمدن قورتاردیـلار .

نوکر و آقا

بیر گون آقا نوکرین بیر نفرین دالینجا یوللائیر که گیت فلانکسی ناهارا دعوت ائله نوکر گئتدی او آدامی چاغیردی . او شخص دیدی که آقـا آدام یوخیـدی منیم دالیمجا یوللاسین؟ دیدی خیر آدام چوخیدی آدام لاری آدام دالینجا یوللادی‌منی ده سندن اوتری .

ساهر

آرزولاریم

ایسته‌رم بیر قوش اولام سهندین تپه‌سینده ،
یوبونام ایستی گونده « قراقو » دره‌سینده .
یاالماس‌رنگلی سوتك ، تو کولوب تایالاردان :
ایشلیه هوسله اسگیمیش بیر دگرمان .

***

ایسته‌رم ، ایشیقلارتك ،تو کولوب گوللراوسته :
اریبم شفـق کیمی سولارین حلقه‌سینده .
یا یاشیل سو گودلر تك ، یوللارا گولگه‌سالام ،
دینجه‌له یولدان کئچن بیر آغاج‌سایه سینده .

***

سحرین هواسیندا ، اولورسام بیر اهتزاز .
زمرد یارپاقـلار لا ، ایده‌رسم رازو نیاز !
اربدیب ایلیق یئل تك اوجا داغلار قارینی ،
اوخشاسام * قانادیملا یاربیبین ساچلارینی !

***

ایسته‌رم شراب اولـوب ، مینالی پیاله ده :
منعکس ائدمم اونون گل کیمی جمـالینی .
یا آرزو ، امید اولام قارانلیق خاطـرینده ،
سازیندا نغمه اولام داغیـدام ملالیـنی . . .

***

ایسته‌رم ، ماهتاب تـك ، پارلایام افـقلردن :
گئجه‌لر ایشیقلانا نوریمله گوزه‌ل وطـن . .

یوردودون معبدینده اولورسام آلتون بیرشام**
یوراخمام اومعبدی بورویه غملی ظلام . .

* - اوخشاماق : نوازش ایتمك .
** - آلتون شام : طلائی شمع .

اعلان

سووت مریضخانه‌سی خبر ویریر که محترم اهالینین خواهشینه گوره مریضخانه‌نین تازه بناسینده خانملار ایچون مخصوص دوغوم شعبه‌سی تشکیل ویریلیب تازه گلمیش عالی درجه‌لی خانم دکتر آستاخووسکایا توسطیله معاینه و دوغوش قبول اولونور هابئله مریضخانه‌ده دیش مریضلری تازه و قابل متخصصلر طرفیندن معاینه و معالجه ایدیلیر .

سووت مریضخانه‌سینین مدیریتی

اعلان

اقتصاد عالمینده صرفه آختارماق اولین شرطدر:

داش کومورین حرارتی و صرفیه تمام اولدیقی هامویه معلوم‌وآیدین در مخصوصا قیمتلری بواندازه ده اوجوز اولا . (مراغه‌محصولینین‌خرواری ۳۳۰ ریال وتبریز محصولی ۱٦۵ ریال) اودون و آیری یاناجاقلارین عوضینه داش کومور مصرف ایده‌نلر مملکتین اقتصادیاتنا یاردیم ایتمکدن باشقا آغاشلارین وورولماغیندان کـه اولکـه‌نین آبادلیقینا بیر موثر عاملدر جلوگیرلیك ایده‌جکلر.   ش ۳٦٦   ۳-۳

آدرس- فردوسی خیابانی‌روس و ایران بانگینین مقابلینده

شرکت سهامی زغال سنگ تبریز

تشکر و اعتذار اعلانی

حرمتلی آقالار و دوستلار که منیم همشیره‌مین فوتی‌مناسبتیله تشریف گتیریب تسلیت بویوروبلار صون‌درجه‌ده اونلاردان تشکر ایدیب اگر حضورلارینا یئتیشمکده قصور اولورسا عفو ایتمه‌کلرینی امید ایدیرم .

ش ۳٦۷   **فتح‌اله - گیامرز**

اعلان

قیش موسیمی باشلادیقینا گوره تبریزده‌کی سووت مریضخانه‌سی آبان آیینین ۱۱ نده (نویابرین ۱ نده) ایش وقتینی آشاغیداکی ترتیبله تعیین ایدیر . جمعه گونلریندن سوای هر گون سحر ساعت ۹ دان ۲ یه قدر گون اورتادان صونرا ساعت ۳ دن ٦ یا قدر .

مریضخانه نین مدیریتی

اعلان

سووت مریضخانه‌سی خبر ویریر که رنتگین (برق و آینه)شعبه‌سی تازه اصول اوزره تشکیل تاپیب و مریضلر تازه گلمیش عالی درجه‌لی متخصص‌دکتر توسطیله معاینه و معاینه نین نتیجه‌سی مریضلرین ایسته‌دیکلری دیللرده یازیلیر

سووت مریضخانه سنین مدیریتی

فتحی خشگنابی

عشق و محاربه !

یا

آلکساندرین خاطره لری

-۱۷-

میشا اوز وظیفه‌سین یئرینه یئتیردی . او بویوك افتخارلارا نائل اولدیقدان صونرا اولدی .

او ، آلمانلیلارا ساتیلمیش اولان اوز سه‌وگیسی نیوسیانی گولله‌دی. نیوسیا اونو محاربه‌یه گئتمکدن ساخلاییردی ، اوندان آلدیقی خبرلـری پ . . . قصبه‌سینی اشغال ایتمیش و اورادا حکومت ائده‌ن قودوز آلمان قوماندانلیقینا ویریردی . میشا پارتیزانلارا اسلحه ویره‌ن بیر گئجه‌ده آلمانیا عسکرلری ایله اوز - اوز گلدی ، نیوسیا خیانت ایتمیش و پارتیزانلاری آلمانلیلارا ساتمیش ایدی .

میشا نیوسیانی وطنه خیانت ایتمك ایچون اولدیـردی ، ساوره‌نکی بیر تیزی اوز وظیفه‌سینه قربانلیق ایتدی .

وظیفه ! انسان هر موقعده وظیفه‌سین عزیز سایمالی در . بیزیم عسگرلریمیز وظیفه‌لرین یئرینه یئتیرمك اوغروندا هیچ بیر زاددان قورخمیرلار .

میشا نیوسیانی اولدیردیکدن صونرا قورخانه‌نی آلمانلیلارا ویرمه‌مك ایچون اونواودلاییب و منفجر ایتمك خیالینا دوشدی ، لاکن بو ایشه موفق اولمادان اول دشمنین گولله‌سی ایله یئره ییخیلدی . . .

میشا اولدی . افتخارلا اولدی .

***

من کاتیا و تانیانی عفو ایتمیه‌جکم. چونکه اونلار محاربه ده اشتراك ایتمیه‌یلر .

لاکن ممکندر منیم بو تهتیم یالان اولسون اولا بیلـر که ایندی اونلاردا باشقا جبهه‌لرده ووروشیرلار .

بو خیالی قوه‌تلندیرمك منی دنیالارجا آلوولـی دویغولارا آلیشدیریر ،

محاربه ! انسان محاربه ده وارلیقدان دفاع ایتدیگی بیر لحظه ده بوتون وارلیقلارین اونودور . اوز همنوعلرینی اولدیـ یرمکه مجبور اولور .

آلمانلیلار رحمسیزلیکله بیزی اولدیریرلر ، اونلارین جیبلریندن تاپیلمیش دفترلرده بشریتی اوتاندیران قیدلرله راست گلیریك .

اونلار یازیرلار :

آلمان هامودان یوکسك

ینه‌ده اونلار، هیتلرین‌دئدیکی بو سوزلری اوز یازیلاریندا قید ایتمیشلر:

« آللاهین‌طرفیندن بیزیم عالی و مقدس‌نژادیمیزه ویریلمیش ماموریتی لایقنجه یئرینه یئتیرمك . . . »

اونلار اوز امپریالیست خاصیتلی نیت‌لرینی اجراء ایتمك اوغروندا هجومه گئچمیش و ملت‌لری اولدیریب قان دریاسینده غوطه‌ور ایتمکله « آللاه طرفیندن » ویریلمیش ماموریتلارینـی اجراء ایتمك ایچون ؛ اوزلرین هر جوره تجاوز کارلیقا حقلی بیلیرلر . هیتلرین بو ماموریتی انجام ویرمك ایچون نه کیمی بیر صلاحیته لایق و مالك اولدیغینی بیز گله‌جکده اثبات ائده‌جه‌ییك ، آنجاق ایندی بشریت محاکمه‌سی بوکیمی آلداڃی شوارلاری محو‌ائدیر . . .

مهاجرلر مسئله‌سی

۱ نجی‌صفحه‌دن بقیه

بونلار ایندی عدالت پنجه سیندن قاچاق و منسوب اولدیقلاری خلق - لرین و ئولکه لرین علیهنه خائن فعالیت لرینه دوام ایتمک ایچون، ئولکه لرینه دونمک ایسته‌میرلر.

بیرینجی قسمه عائد اولان مهاجر - لر صیراسیندا صون زمانلاردا لهستان - دان اخراج ایدیلمیش آلمانلاری و هابئله چکوسلواکیا دان چیخاریلمیش «سودەت» لری قید ایتمک‌ممکن‌دی.

حالبوکه ایکنجی سری مهاجرلر آراسیندا سابقا «هیتلر» ین حمایتی آلتیندا یاشایان و فعلی حالدا آنگلو - ساکسونلار طرفیندن تقویت و حمایت ایدیلن، بوتوت اوروپا خلقلرینه منسوب «کیسلنیگ» لر وجلادلاری گورمک مشکل بیر ایش دگلدر.

لهستان خلقنین قاتلی دشمنی‌اولان «آرتسیشوسقی» و «ژنرال‌آندەرس» ین ۲۰۰ مینه یاخین اوردوسی یوغو - سلاو یا خائن لری «یادو یچ»، «میخائیلوویچ» چتنیک لری، آق‌یول کسن‌لر، گشتاپو مامورلاری و هیتلر آلمانیاسی آژان لارینی‌بو عده نین‌آرا - سیندا تاپماق چوخ آسان‌دیر.

بونلار «مهاجر» عنوانیندان استفاده ایده‌رک ایتالیادا، اوتریشده و آلمانیانین غربی اشغال منطقه‌سینده یئرلی اهالی دن داها راحت و آسا - یشلی بیر شرائطده یاشاییرلار.

بو خائن لر باشا آپارد یقلاری ئولکه لر خلق لرینین امنیتینه، جانینا و مالینا تعرض ایتمکدن‌ده چکینمیرلر.

هابئله بونلارین یاشاد یقلاری اوردوگاهلار ایندی ضد دموقراتیک تبلیغات مرکزلرینه و دموقرات ئو - لکه لرین امنیتین علیهنه توطئه و سو، قصد میدأینه تبدیل اولموشدر.

ایتالیا نین شمالیندا یاشایان یو - غوسلاو خائن‌لری‌هابئله آندەرس اوردو - سی بو ئولکه نین امنیتین پوزماغا چالیشیر لار.

هابئله اوتریش ده یاشایان مختلف ملیت لی‌خائن‌لر چکوسلواکیا، لهستان و یوغوسلاویا علیهنه توطئه ده دوام ایدیر لر.

ایندی بو تروریست و حیثیت‌سیز عنصرلر «بوین» و «برنز» ین وجودینده ئوز لری ایچون صمیمی مدافعلر تاپمیشلاردر.

انگلیز — آمریقان مرتجع محفل‌لر بوتون حرارت و شدتله بو عنصرلردن دفاع ایدیرلر.

سوویت اتفاقی طرفیندن بوغیر - طبیعی وضعی اورتادان آپارماق‌ایچون دفعه‌لرله منطقی و دوزگون تکلیف‌لر ایره لی سورولموشه ده، بین المللی ارتجاعین مخالفتی اثرینده بیر نتیجه‌یه یئتیشمه میشدر.

نئچه گون بوندان اول سوویت اتفاقی خارجی‌ایشلر معاونی «ویشینسقی» مهاجرلری ئوز آتا وطن لرینه عودت ایتمگه واداراتمک تکلیفینی ایره‌لی سوردی. لاکن بو تکلیف فاشیست - لرین مدافعلری طرفیندن ردایدیلدی.

ایندی انگلیز — آمریقان ارتجاعی محفل‌لری بو مهاجرلری ئوزئولکه‌لرینه قایتماغا تشویق ایتمک بیرطرفده قالسین اونلاری‌انگلیز یا آمریقان اوردولاری صیرا لاریندا یئرلشدیرمگه چالیشیرلار.

آمریقا مرتجع سناتورلاریندن «بتلر» ایکی یوزمین «آندرس» اوردوسی عسگرلرینین آمریقان اور - دوسینا داخل ایدیلمه سینی آمریقان «سنا» سیندان طلب ایتمیشدر.

انگلیزلرده بو تقاضادا ئوزآمر - یقالی عرقداشلاریندان گئریده قالما - میشلار. ایکی گون بوندان اول مهاجرلر مسئله سی «۳ نجی قومیته» ده طرح ایدیلیرکن!

مصر نماینده‌سی: بو مهاجرلرین حاکمیت حقینه مالک اولان ئولکه - لرین رضایتی اولمادان او ئولکه‌لرده یرلشدیریلمه‌مه‌سینی تکلیف‌ایتمیشدر.

یوغوسلاویا نماینده‌سی، قومشو ئولکه لرینده رضایتین‌جلب ایدیلمه‌سی لزومینی ایره‌لی سورمیشدر. ایستر یوغوسلاو و ایستر ایسه مصر نماینده - لرینین بو تکالیف لری کاملا حقلی و منطقی در.

چونکه بوحرمتلی ! مهاجرلر هم یئرلی اهالی‌نین حقوقینه تجاوز ایدیر و همده قومشو ئولکه لرین حاکمیتی و دموقراسی رژیملری علیهنه غیر قا - نونی تروریست و سابوتاژ (خراب - کارلیق) عملیاتینا ال وورورلار.

لاکن هر ایکی تکلیف قومیته ده رد ایدیلدی.

مصر تکلیفی مذاکره ایدیلیرکن: هندلی نماینده بو «کوچری لرین مختاریت حقینه مالک اولمیان ئولکه - لره بویوک بیر بلایه تبدیل اولماسی خطری واردر» دیمیشدر.

حتی انگلیز روزنامه لرینده، لیبرال فرقه سینه منسوب‌اولوب مترقی روحلی اولمایان «نیوز کرونیکل» غزیتی بو مهاجر اوردو گاهلاری‌حقینده آلمانیا انگلیز اشغال منطقه سینده‌کی بیرمخبرینین قولیندان بئله یازمیشدر: «بو منطقه‌ده‌کی اوردو گاهلار بیر - اووج فاشیست ین اختیاریناویریلمیشدر»

ینه ده آمریقا روز نامه لریندن «نیویورک تایمز»: «۵۰۰ مینه‌قدر هیتلرچی و فاشیسته مهاجر اوردو - گاهلاریندا یئر و یریلدیگینی» یازماقدادر.

بو اوردو لاردا یاشایان مشکوک عنصر لر هر یئرده فاشیسم تبلیغاتی آپارماق و ملتلر آراسیندا نفاق‌تخمی اکمکده آزاد بیراخیلمیشلاردر.

بونلار بین‌المللی صلح وملت لر آراسیندا متقابل اعتماد ایچون بویوک بیر تهلکه تشکیل ایدیرلر. و ایندی «امنیت شوراسیندا» و «بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتیندا» اوتوران غربی ئولکه‌لرین ممثل‌لری ئوز عمل‌لری‌ایله «دنیا امنیتی» نی یوخ بلکه «دنیا - نین امنیت سیزلیگین» تامین ایده‌یرلر.

اینجه صنعتلر سه‌قیباسینین تشکیلی

سوویت اتفاقی ایله مدنی رابطه ساخلایان جمعیتین آذربایجان مرکزی اداره هیئتی طرفیندن سوویت مدنیت ایوینین بویوک سالونیندا تبریزاینجه صنعت ایشچی لرینین بویوک قونفرانسی چاغریلمیشدر. بو قونفرانسدا دورت یوز نفردن یوخاری شهریمیز اینجه صنعت ایشچیلری اشتراک ایتمیشدر.

قونفرانس آقای رسام موزع زاده نین صدارتی‌ایله آچیلدیقدان صونرا اینجه صنعت سه‌قیبونونین تشکیلی واونون اهمیتی حقینده آقای صمد صباحی و آقای شریفلی معروضه ایتمیشلر. بو قونفرانسدا شهریمیزین اینجه صنعت ساحه‌لرینین هاموسینین نماینده لرینی گورمک اولاردی، دیمک اولار که بو قونفرانس دیگر طرفدنده همین صنعتکارلارین بیر - بیریله گوروشمه - سینی تامین ایتمکله بویوک اهمیته مالک ایدی. قونفرانسدا اشتراک‌ایده - نلر طرفیندن سه‌قیبانین تشکیلی صمیمیتله قارشیلاندی. سه‌قیبانی اداره ایتمک ایچون آقای‌موزع زاده، حسین‌جوان و صمد صباحیدن عبارت بیر هیئت سئچیلمیشدر.

عموم اجلاس گلن جلسه یه قدر ایش پلانی ولازمی‌پروغرام دوزلتمگی هیئته تاپشیرمیشدر.

مریم خانم فیروزین مدنیت ایوینده...

اول‌صحیفه‌دن بقیه

بوآخر وقت‌لرده شورالر ئولکه سیندن گلن لر شورا خانملارینین مدنی و سیاسی و اجتماعی ترقی - لریندن و اونلارین بو دعواده فدا - کارلیقلاریندان تعریف ائدیرلر.

(ژان ریشار بلوک) مشهورفرانسه یازیچی سی دیبردی که شورا ملتی ئوز غالبیتینین یوزده ۶۰ نا خانم - لارین زحمت لرینه مدیون درلار.

بوحکایت‌لر بیزیم ایچون افسانه نظره گلیب و هرگز باور ایتمیردیک آیا ممکن در خانیمکه بقول او، روس یازیچی سی نئچه ایل بوندان ایره‌لی جامعه ده هیچ‌وجهیله ارزش بوخیدی و اونلان غلام و برده کیمی رفتار ایده‌ردیلر.

بس نه جور اولدیکه دعوا - میدانیندا ئوزلریندن شجاعت و قدرت فوق العاده خرجه وریب و کیشیلردن آرتیق فداکارلیق و مردانه لیک نشان وئریردیلر.

من ئوزوم وقتی که، داخل اولدوم موسقووا یا چوق اشتیاقیله اونلاری یاخیندان گورمک و یاخود اونلارین قویدوقلاری اثرلری زیارت ایتمگی ئوزومه بورج بیلیردیم.

اونلار بیرحکومتین و بیررژیمین آلتندا یاشایرلار که اونلاری برده - لیکدن نجات وریب و خانملار دا باجارا بیلیرلر که ئوز فطری وجبلی استعدادلاریندان استفاده ائدیب، دنیایه ثابت ایتدیلر که هیچ بیر آرواد کیشیلردن کم و کسر دگیل.

موسقووا دا و آیری شهرلرده خانملار گوردوم که سرمه‌لی و آق پالتار لار گییب شهریت امنیتینی حفظ ایتمکده شرکت ایدیرلر.

البته بو ایش بئله بیر مهم رول دگیلدر، لاکن بو بیزه آنلا - دیر که شورا اتفاقی خانملارا اعتماد ائدیب و مملکتینی حفظ ایتمک ایچون خانملاردان راهنمالیق ایسته‌یرلر بیله - لیکله تمام موسسه‌لرده خانملار کیشیلر - ایله برابر ایشه مشغول درلار.

کوچه لرده و خیابانلاردا گور - دوگوموز افسر خانملارین سینه لرینی متنوع مدالار مزین ایتمیشدر.

موسقووا تاریخی موزه‌محاربه‌شعبه‌سنین رئیسی بیر خانمدر، بو خانم دعوا موقعنده موسقووانی ترک ایتمه یره‌ک سعی ایدیب دعواده قهرمانلارین و فدائی - لرین اثرلرینی جمع ایدره‌ک اورادا بیر آرتیق یئنی محاربه شعبه‌سی تنظیم ایدیبدر بو موزه ده تمام قهرمانلارین قارتلاری و نامه لری قاتنا یئلشمش حالدا تماشا چیلارین نظرین جلب ایدیر.

بیرجبهه ده ۱۸ یاشلی بیرقیزین عکسی اولدوقجا جالب توجه‌در.

بو قیزی نازیلر گرفتار ایدیب و اونا چوق شکنجه و عذاب وریب سئوال ائدرلر (استالین هارداد ی) بو جوان قیز چوق افاده ایله جواب وئریر که (ستالین ئوز ایشی - نین باشینداد ر) بو جمله یئتیریر که ستالین هر یرده که وار ئوز ایشینده مشغول در دیربدر و ئوز ایشینه ادامه وئریر.

اونا باخمایاراق او قیز بلیر که بو جواب اونون اعدام حکمی در لاکن بو جواب بیر سیلی ایدی که بو قیزین الیله نازیلرین اوزونه ووروب ئوزونی اونلارا عجز وضعیف نشان ویرمه ییب و مردانه وطن یولوندا ئولرب اونون قهرمان آدی همیشه لیک دیری قالماقدادر.

بو وطن پرستین آدی (زویا) در و اونون عکسی یاریم عریان تورپاق آلتیندان چیخاردیلیب و ایپ بوینوندا در و اونون بعضی الاتلیه - لری مثلا پالتار لاری و باشماقلاری دا یاتاندادر.

نه تنها زویا بلکه اونون تایلا - ری چوق - چوقدر.

صونرا یئر آلتی دمیر یولی (متروپولیتن) تماشا سینا گیدیب بو یئر آلتی دمیر یولی روسیه نین صنعتینین نه درجه انکشاف ایتدیگینی نشان ویریر.

اورادا چوقلی مجسمه لر سالو - نلاردا نصب ایدیلمیشدر که خانملاری مختلف حال لاردا نشان ویریر بو مترونین چوق قسمت‌لری دعواموقعنده تیکیلیبدیر بیرموقعی که‌موسقووا محاصره ده ایدی وفاشیستلر موسقووانی تهدید ائدردی بو جوان قیزلار و خانملار که بو ساختمانی دوزه‌لتمکده شرکت ائدمیشدرلر ایدا ئوزلرینده وحشت‌و قورخویا یول ویرمه ییب و دنیایه ثابت ایتدیلر که اونلارین رژیمی مصنوعی و بی اساس دگیل و هر فرد شوروی ایمان و عقیده ایله ئوز وطنی وملتینی دفاع ایتمکله هر کیشی و آرواد ئوز ئولکه سینه علاقمنددر.

بو مترونی حال حاضردا ژنرال درجه لی بیر خانم اداره ایدیر.

من اونون‌آدینی ایشیدیب علاقه - مند اولدومکه اونو یاخیندان گورم بیر گون موسقوا مدنیت ایوینده او خانمی بیر آیری افسر خانم ایله که سئوستوپول و اودسا دعواسینده شرکت ایتمیشدرلر و نئچه قهرمانلیق نشان و مداللاری او خانمین سینه - سینی مزین ایتمیشدر و نئچه دفعه یارالاندیقندان او یارالارین اثری اونون گوزه‌ل اوزونده اثر قویموشدر اماخانم «رئیس‌مترو» (ژنرال‌سرویتسکایا) دعوا مدتینده‌موسقووا نین‌اطراف‌دمیر - یوللارینی اداره ایتمکله قوشون ایچون مهمات و آذوقه یئتیریردی. ئوز دیدیگینه گوره ئوز - ئوزونه لوقوموتیف سورمکده موفق اولوب و اونون خدمتلری دولت طرفندن تقدیر اولوب و سینه سی مدال و نشان ایله مزین ایدی.

و بوندان علاوه پناهگاه ودفاعی خط لری دوزه لتمکده ده خانملار شرکت ائدیب بئله کی لنینغراددا آجلار یندان ئولوب ولی تسلیم اولمامیلار.

وقتی استالین‌غرادا یئتیشدیم اورادا ۶۵ کیلومتر خرابه لیک گورونور که هر بیر قاریشی نین الدن گیتمه سی مین لرجه جوانلاری قانینا غلطان ایتمیشدر. بوردادا خانملار کیشیلر دن دالی قالمامیلار.

بونلارایله قدم بقدم قاباغا گیدیب و یارالیلردن پرستارلیق ایدیردرلر. ستالین‌گرادادا بیر ابو منیم نظریمی جلب ایله‌دی. او ابوده ۶ نفر شورا اتفاقینین قهرمانلاریندان تاآخرین‌لحظه‌یه کیمی نازی‌لرین قاباقیندا مقاومت‌ایده - یبلر او ابوین الدن گیتمه‌سی‌ایله‌همین قهرمانلاردا وطن یولوندا ئوزلرینی قربان ویرمیشلر

بیر خانم تصمیم دوتور که او بنانی مجددا دوزلتسین ئوزکه خانملا - رداندا دعوت ایدیر و او ابوی‌دوز - لدیر بو گون بو ابو همین خانم (چه‌رقاسووا) نین آدیله آدلانیر

بو خانملارنه تک ئولومی‌یاخیندان گوروبدرلر بلکه ئولومی‌توجاقلاییب اوندان قورخمامیلار اونلار بو گون چوق افتخارلریله زندگانلیق ائدیب و هرگوشه‌ده بیر تازه بنا دوزلدیب آتیه‌نین پایه‌سنی محکم‌لندیرلر.

وقتی سوویت آذربایجانا یئتیشدیم هر یردن آرتیق آرزو ائدیردیم او - رانین خانملارینی گوروم.

همان خانملاریکه ۲۵ ایل بوندان قاباق اسیر کیمی زندگانلیق ائدیردیلر ایندی صرعتلی قدم‌لرایله هاراداکی ترقیه چاتیدرلار لازمدر بیز بیلک که بو خانملار بو سرعتله نه یول‌ایله‌هر رشته‌ده بوتون دنیا خانملاریناسرمشق و نمونه واقع اولوبدرلار. اونلارین اجتماعی قانونلاری وادار ایدیر که خانملار ئوز حقوق حقه‌لریندن کاملا بهره مند اولوب و استفاده ائدیب و تمام سیاسی و اقتصادی و اجتماعی ستونلاردا شرکت‌لری واردر. دولت و ملت اونلارین وسایل‌لرینی‌هرجیئدن فراهم ایدیب و قانونلار اونلاردان پشتیبانلیق ائدیر.

ساغلاملیغی حفظ ایتمک ایچون بویوک موسسه‌لر تشکیل ویریب هم ئوزلرینی و اوشاقلارینین سلامت‌لیگینی حفظ ائدرلر. بئله که یاسلی‌لار، او - شاق باغچالاری ساناتوریوملار - دوز - لدیب و اونلاردان علاوه هر بیرفرد ایچون شخصی منزل ماشین و ییلاق و استراحت ابوی و باشقا شیلرده تهیه ایدیلمیشدر اونلارین حرمتاری‌و تقدیر اولونمالاری مقاملاری گوندن گونه آرتماقدادر

و بئله که ذکر اولوندی اونلار مادی جهتدن کاملا آسوده‌درلر بونلا - رین هاموسی حکومتین سایه‌سینده‌عمله گلمیشدر.

اودور که سوویت افرادی‌نین هر بیر نفری ئوز ملتینین و ئولکه‌سینین مدافعه‌سینده چالیشیب یابانچی‌لارین اونلارین تورپاغینا قدم قویمالارینا اجازه ویرمه‌دیلر. اونلار محاربه‌فکر - ینده ده گیل‌درلر چونکه اونلار صلحی چوق بویوک قیمتله اله گتیردیکلریندن هیچ بیر وقت الدن ویرمیه‌جکلردر.

بیر نفر طیاره‌چی خانم بیله دیبردی: بیزیم ئولکه‌میزه بیر دوشمن‌قدم‌قویماق ایستر ایسه سوویت خانم‌لاری اووقت متحدا قیام ایده‌جکلر او زمان وای اولسون دوشمنین حالینا اونلارین بو مؤثر اقداملاری دنیایه ثابت ائدرکه شورا خانملاری بوتون‌خانملارین‌پیشرو - لریدرلر. و من ایرانین روشن‌فکرو ضیالی خانملارینین طرفندن بوخانملارین قاباغیندا تعظیم ایلیرم و متاسفم که موسقووا مسافرتیندن قاباق آذربایجانا گرک مسافرت ائدیدیم و اورادا مندن ایران خانم‌لارینین وضعیتینی سوال ایدیردلر من متاسفانه جواب ویرمه‌ییب سکوت اختیار ایدیردیم و بو گون که تبریزده‌یم و آذربایجان قیز و خانملارینی بوتون موسسه‌لرده و فاکتوله‌لرده و اونیورسیته‌ده گور - دوم اورادا صحبت ایدردیم و تمام آذربایجانلی قیز، اوغلان خانم‌و کیشی قیام ائدیب بو مقدس‌مرامی که ایران ملتینین آزادلیق و نجاتی ایچون طی ائدیرلر اونلارا تبریک دییب و امین اولارام که بیرگون اولار که ایران خانملاری‌دا دنیاده سربلند و مفتخراو - لاجاقلار. بئله که سوویت آذربا - یجانینین‌خانملاریله تصادف و ملاقات ایله‌دیم که مختلف‌طبقه‌لرده و رشته‌لرده دوقتور وفیلسوف، بسته‌کار، یازیچی رساملیق ایدیرلر. او خانملاردان‌چوق آزینی سیزین ایچون آد آپاریرام

او جمله‌دن خانم‌دوقتورعیسی‌یووا خانم پروفسور ام‌النساء موسی بیگلی خانم ثریا عبدالرحمن زاده یازیچی خانم زین‌علی زاده، یازیچی — خانم شفیقه آخوند اوا، بسته‌کار — خانم آقا باجی رضا یوا بسته‌کار — خانم شوکت محمد اوا، اوپرا و آرتیست و بسته‌کار — مرال خانم امکداراینجه صنعت خادمی — ریحان خانم توپچی - باشی اووا و غیرلری